

Cerkev sv. Pantaleona v Hotični

Ob opasilu 4. avgusta 2013

Okrašena cerkev na dan blagoslovitve 2. avgusta 2009.

Cerkev sv. Pantaleona pripada Hotični in Mršam, zato so jo postavili na hotiškem Hribu med obema vasema.¹ Najprej je spadala v župnijo Brezovica, zdaj je v mlajši župniji Slivje. Prvotno je bila posvečena sv. Rufu ali Jerufu, od leta 1651 je imela za zavetnika tudi sv. Pantaleona, zdaj pa je njen edini zavetnik sv. Pantaleon.²

Sv. Ruf, ki goduje 21. novembra, se je rodil v Rimu v prvem stoletju po našem štetju in tam tudi umrl v prvem ali drugem stoletju. O njem je znano samo to, da je bil učenec sv. Pavla in da je umrl kot mučenec. Svetnik je bil tudi Ruf iz Metza v današnji Franciji, ki se je rodil v 4. stoletju in umrl v rojstnem kraju okoli leta 400. Njegov god se praznuje 7. novembra. Kateri izmed njiju je bil prvi zavetnik cerkve v Hotični, lahko samo ugibamo. V Sloveniji je edina cerkev, posvečena sv. Rufu ali Jerufu, v Loparju, v župniji Truške v koprski škofiji.

Sv. Pantaleon, v ljudski govorici sveti Pantalon, se je rodil v 3. stoletju v Nikomediji, današnjem Izmirju v Turčiji, in tam umrl mučeniške smrti leta 305. Po poklicu je bil zdravnik, zato je zavetnik zdravnikov in babic, pomaga proti glavobolu in sušici, proti živalskim boleznim, proti kobilicam in v zapuščenosti. Je eden izmed štirinajstih priprošnjikov v stiski. Navadno ga upodabljajo v uglednih oblačilih s posodico z zdravili, palmovo vejo ali z rokami, pribitimi nad glavo. God ima 27. julija, zato Hotišci in Mršanci praznujejo opasilo prvo nedeljo v avgustu.³ Cerkev v Brkinih je edina v Sloveniji, ki je posvečena sv. Panteleonu.

Opis cerkve

Cerkev ima tristransko zaključen prezbiterij, nekoliko širšo pravokotno ladjo in *klonico*, vhodno lopo z dvokapno streho. Vse fasade so na novo ometane, položne strehe pa so pokrite z novo rdečo opečno kritino *bramac*. Cerkev je tudi. Prezbitenij in ladja imata v vogalih do višine nekdanjega strešnega kapa vidne krepke vogelnike, nad njimi pa so vogali ometani. Podobni vogelniki so tudi v prednjih vogalih lope.

Na cerkvenem pročelju je zvončnica iz klesanega kamna z dvema ločnima linama za zvonove, odprtim ločnim čelom in obeliskom na vrhu, v katerega je vsajen železen križec. Zvonov še nima. V južnih stenah prezbitenija in ladje sta pravokotni okni z močno posnetimi ostenji, v severni steni ladje pa je mlajše pravokotno okno z običajnimi oknjaki. Vhod v cerkveno lopo uokvirja velik porton s polkrožnim lokom, oprtim na profilirana kapitela in spétim s sklepnim kamnom. Kapitela sta okrašena z nenavadnima rozetama, sklepni kamen pa z velikim pernatim listom. Portal v cerkvenem pročelju sestavljajo monolitna pokončnika, preklada in sims. Na navideznih bazah pokončnikov sta sklesana okrasna romba, ostali deli podbojev so stopnjevito profilirani. Na srednjem pasu profilirane preklade je vklesana razprta letnica 1679. Levo od portala je manjše okno z običajnimi oknjaki. Vsi kamnoseški stavbni členi na zunanjščini cerkve so iz sivega apnenca, razen okna prezbitenija in nekaterih vogelnikov vhodne lope, ki so sklesani iz rdečkaste sige ali kapnika.

Notranjost cerkve je tlakovana s ploščami sivega apnenca. V prezbiteniju je tlak za stopnico višji od tlaka v ladji.⁴ Ladja ima nov strop, v prezbitenij pa je še prvotni banjasti obok, oprt na preproste majhne konzole iz rdečkaste sige. Iz nje je sklesan tudi večji del šilasto zaključenega loka preprostega slavlola prezbitenija.

¹ V registru nepremične kulturne dediščine je vpisana z imenom Hotična - Cerkev sv. Pantaleona pod enotno številko dediščine (EŠD) 4009. Varovana je v prostorskih aktih.

² V letnem obračunu stroškov in prihodkov leta 1635 so jo imenovali cerkev svetih Jerusa in Rufa, »di santi Jeruso et Rufo«, leta 1669 pa so, najbrž pomotoma, zapisali kot cerkev sv. Erazma.

³ Zanimivo in pomenljivo je, da tudi v Loparju, kjer imajo za zavetnika svetega Jerufa, praznujejo svojo *fiero* ali *šagro* na prvo nedeljo po godu sv. Pantaleona!

⁴ Na stopnici prezbitenija je okorno vklesana letnica 1874, ki ji ne vemo pomena, v tlaku pred njo pa razmeroma veliko znamenje, ki spominja na kamnoseške znake.

V prezbitoriju stoji nov kamnit oltar, narejen po načrtu arhitektke Nade Gomilšek Curk iz Ajdovščine. Na njem je slika sv. Pantaleona, delo slikarja Nikolaja Mašukova iz leta 2005. V kotu ob levi slavaloni steni je podoba krilate angelske glave, ki jo je naredil župnik v Slivju gospod Vid Premrl. Obnovljena cerkev je opremljena z novim kamnitim ambonom in klopmi. Od letošnjega *opasila* stoji v prednjem desnem kotu ladje, poleg novega kropilnika, tudi stari kropilnik, ki je bil ukraden in se je po več desetletjih vrnil na svoje mesto.

Nastanek cerkve in njena starejša zgodovina

O starejši zgodovini te cerkve najdemo precej podatkov v njenem **prvem urbarju**, pisanem v italijanščini, ki se začne z letom 1634.⁵ Tistega leta so pri cerkvi v Hotični, posvečeni sv. Rufu, porabili 177 lir ali nekaj manj kot 30 dukatov za plačilo zidarja, za vino in likof, naslednje leto pa so plačali še manjši znesek za les in žeblice.⁶ Verjetno sta bila takrat sezidana in pokrita prezbitorij in ladja, zato **štejemo leto 1634 za rojstno letnico** te cerkvene stavbe. To se zdi tem bolj utemeljeno, če vemo, da so v tistem času v soseščini sezidali cerkvi Svetega Duha pri Taboru (1631) in sv. Petra v Odólini (1635). Ker je bil naveden samo en zidar in ker so bili izdatki za zidarsko delo razmeroma majhni, sklepamo, da so vaščani iz Hotične in Mrš prispevali precejšen delež s pripravljanjem in dovažanjem gradbenega materiala in s pomožnimi deli pri zidanju cerkve. Cerkvna ključarja ali *starešini* sta bila v tistem času Jurij Sigulin in Ivan Mezgec. Zidarski mojster, ki je sezidal cerkev, je bil

⁵ Cerkvni urbarji so večnamenske gospodarske knjige, v katere so zapisali cerkvene nepremičnine, premično imetje, na primer govedo, drobnico, poljske pridelke, volila in darove, seznam članov in članic bratovščine, ki je delovala pri cerkvi, letne ali občasne obračune vseh prejemkov in izdatkov, včasih tudi pogodbe z mojstri, ki so zidali ali opremljali cerkev.

⁶ Takratne denarne enote so bile dukat, lira in sold: 1 dukat je bil vreden 6 lir, 1 lira 20 soldov. Za primerjavo povejmo, da si v tistih časih za 1 dukat dobil eno ovco ali dve jagnjeti.

najverjetneje **Vincenc Rojina iz Brezovice**. Vincenc je bival v Brezovici vsaj od leta 1636 in 7. novembra 1649 tam tudi umrl. Od kod je prišel, ni znano. Od njegovih del so arhivsko dokumentirani prezbiterij in zvončnica cerkve sv. Štefana, ki pripada vasema Orehek in Kovčice (1637), in cerkev Najdenja sv. Križa v Kastelcu, ki jo je v presledkih zidal od leta 1647 do smrti leta 1649. Za obe cerkvi so značilni številni kamnoseški izdelki iz rdeče sige, podobno kot v Hotični.

Opremljanje cerkvene stavbe je trajalo dlje časa kot zidanje, kajti za plačilo notranje opreme in delo mojstrov je bilo treba zbrati več denarja. Cerkevna okna so zasteklili šele leta 1637, o čemer priča strošek 7 lir za »glažarja«. V letih od 1637 do 1641 so plačali pozlatarju za lesen **oltarni nastavek** (*palla*) in za tovorjenje nastavka 484 lir ali okroglo 80 ducatov.⁷ Na svoje mesto v prezbiteriju je bil najbrž postavljen 1640. leta. Verjetno je imel preprost zidan podstavek in oltarno mizo, drugače ne bi leta 1656 naročali novega antependija.⁸

Leta 1659 je neko nedoločeno delo za to cerkev – morda poslikan lesen strop v ladji – naredil mojster Martin Pipan. **Rezbar Martin Pipan - Eremit iz Senožec** je deloval na območjih župnij Brezovica, Dolina in Tomaj v letih okrog 1650 do 1669. Izdeloval je lesene oltarje, poslikane lesene strope, prižnice, zakristijske omare in podobno. V cerkvenih urbarjih so v letih od 1654 do 1661 dokumentirana še njegova dela za cerkve sv. Štefana v Brezovici in v Orehku, Svete Trojice v Rodiku in sv. Servula na Artvižah v župniji Brezovica; za cerkve sv. Urha v Dolini, sv. Martina na Brcih nad Dolino, sv. Janeza Krstnika v Boljuncu in sv. Lovrenca na Jezeru v župniji Dolina ter za župnijsko cerkev sv. Petra in Pavla v Tomaju.

Oltar v Hotični je bil v letih 1664–1670 predelan ali popravljen ter na novo pozlačen in pobarvan. Za ta dela so plačali rezbarju in pozlatarjem okroglo 126 lir.

Leta 1672 so prostor okoli cerkve obzidali za **pokopališče**. Tudi pri tem delu so sodelovali farani z robotami, saj so plačali samo 43 lir za apno in zidarsko delo.

Leta 1679 je cerkev dobila **nov portal**, ki je datiran z letnico na prekladi. Že leto prej so zanj plačali 48 lir »mojstru Anžu«, za vrata 10 lir mizarju, nekaj malega je stalo kovaško delo, še 12 lir pa so porabili za vino, hrano in likof za mojstra.

Omenjeni mojster Anž je bil nedvomno zidarski in kamnoseški mojster **Ánže Rojina iz Brezovice**, sin in naslednik Vincenca Rojine. Rodil se je neznano kje okrog leta 1630, umrl pa je leta 1687 v Brezovici, v hiši, ki jo je sezidal leta 1665 in ima danes domače ime pri Banovih.⁹ Arhivsko so dokumentirana številna njegova cerkvena dela: zvonik in glavni portal cerkve sv. Petra v Povirju (1659–1661), cerkev v Hrpeljah (1661–1670), prezidava cerkve sv. Štefana v Brezovici (1670–1675), njen zvonik (1675–1678), zvonik v Prebenegu (1682–1684), tlak v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Boljuncu (1682), portal cerkve v Markovščini (1683), oltar sv. Antona Padovanskega za cerkev na Guri nad Povirjem (1685) ter vhodni lopi cerkva v Zabrežcu in na Jezeru (1686, 1687). Z inicialami se je podpisal na zvončnici cerkve v Gabrčah pri Senožecah, ki je v celoti njegovo delo (1664–1665), na zvončnici cerkve v Šmarjah pri Sežani (1668) in na vhodni lopi cerkve sv. Jurija na Taboru nad Bačem pri Materiji (1675). Po stilnih značilnostih in po obliki črk in števk v napisih mu pripisujemo še nekatera druga cerkvena dela in dva kamnita križa.

Vhodno lopo pred cerkvijo so najverjetneje sezidali in pokrili v letih 1696 in 1697 zidarji iz Slivja. Za njihovo plačilo so porabili v denarju in v naravi – pšenici, siru, olju, vinu,¹⁰ mesu, mineštrah in drugi hrani – približno 217 lir ali 36 ducatov.

⁷ Za mojstra, ki je delal ta oltar, so v urbarju navedeni različni izrazi: *Depentore*, *Depentore Mandato*, *pitore*. Če prav razumemo te skope zapise, je bilo mojstru ime Mandato.

⁸ Antependij je okrasna obloga oltarne mize, zlasti njenega prednjega dela.

⁹ Letnica 1665 in mojstrov podpis s kraticami M. A. R. sta še danes vklesana na prekladi nad vhodom v hišo Banovih.

¹⁰ Skupna količina vina je bila 125 bokalov, še nekaj pa so ga spili ob likofih.

Pogled na njive pod Mršami, v ozadju pa so Jezik, hribček Vrhje in hotiški Hrib s hotiško in mršansko cerkvijo sv. Pantaleona. Fotografijo hrani Slavka Čufar iz Mrš, ki živi v Bazovici.

Med stroški leta 1697 se omenja majhen znesek treh lir za **kropilnik**, »per la pietra dell'Aqua benedetta«. To najbrž ni cena imenitnega kropilnika, verjetno pa nam ta podatek pove, katerega leta je bil narejen.

Leta 1700 so plačali 77 lir kamnoseku za **porton v obzidju** pokopališča. Tri lire so dali še za njegov prevoz. Tudi ta porton, od katerega je pri cerkvi ostalo le nekaj poškodovanih delov z geometrijskim okrasjem, je bil verjetno narejen v Brezovici, kjer je v tistem času delal Anžetov naslednik in zadnji kamnosek svojega rodu **Luka Rojina** (1669–1708). Obzidje so morali popravljati že leta 1713. Za opravljeno delo so plačali zidarju 5 lir, povrh pa so mu dali še polovnik pšenice, pol polovnika rži in 5 bokalov soržice.¹¹

Leta 1705 so v zvončnico obesili **nov zvon**, ki je stal s prevozom in z vso opremo 198 lir.

Izdelavo **novega poslikanega lesenega stropa** v cerkveni ladji so naročili že leta 1702, a je bil dokončan in postavljen šele maja leta 1714. Naredil ga je mizar **Martin Weber, po domače Čebavs**, doma od Cerknice.¹² Njegovo vrednost sta po takratnih poslovnih običajih ocenila dva cenilca, ki sta ju izbrali pogodbeni strani. Cerkev je izbrala mojstra Jelerja iz Avbera (*Mistro Heller di Hauber*), mojster Čebavs pa je za to prosil Štefana Babudra iz Materije.¹³ Cenilca sta se zedinila v oceni, da je vreden 70 ducatov. Mojstra so izplačali v več obrokih: nekaj denarja so mu dali vnaprej v letih 1702 in 1703, pretežni del pa v letu 1714. Precejšen del plačila je dobil v naravi: dali so mu pšenice, rži, ovsa, enega junca, koštrune, kozličke, jagnjeta, sir, vino in mineštre.

Leta 1716 so oltar okrasili z **novima kipoma sv. Rufa in sv. Pantaleona in s kipom blažene Device Marije**, ki jih je verjetno izrezljal isti mojster. Za prva dva so plačali rezbarju 69 lir, za tretjega pa so mu dali telico ali junico, vredno 54 lir, 3 libre sira in 18 lir v gotovini, da

¹¹ Soržica je mešanica pšenice in rži.

¹² Prav v tem urbarju najdemo najpopolnejše podatke o istovetnosti tega mojstra, medtem ko je drugod omenjen bodisi samo z imenom in priimkom ali samo s hišnim imenom in podobno. Naj še pripomnimo, da so v tistih časih rekli mizar tudi rezbarju.

¹³ To je bil Štefan Babuder mlajši, sin Štefana Babudra starejšega in njegove žene Helene, rojen 7. februarja 1689. Po domače se reče njihovi hiši v Materiji pri Bubcu. Tako kot oče je bil tudi Štefan mlajši ugleden mož in ključar cerkve pri Taboru.

minešter in likofov niti ne omenjamo. Za barvanje in pozlatitev teh kipov so leta 1717 plačali pozlatarju okroglo 100 lir, od tega skoraj polovico z vinom.

O **Čebavsovih delih** je najti še precej podatkov, matičnih podatkov o njem pa ni, ker je stari cerkniški župnijski arhiv zgorel. Najverjetneje je bil doma iz Dolenje vasi pri Cerknici, kjer se je do danes ohranilo hišno ime Čebavsovi.¹⁴ Iz brezoviških urbarjev smo izbrskali, da je leta 1705 naredil poslikan lesen strop in leta 1723 izrezljal nove kipe za oltar v cerkvi sv. Roka v Skadanščini, leta 1728 pa je delal lesen oltar za cerkev sv. Štefana v Orehku v Brkinih. Še en poslikan lesen strop je napravil v letu 1736 za cerkev sv. Lovrenca v Lokavcu na Vipavskem.¹⁵ Po letu 1736 imena Martina Webra v urbarjih ne zasledimo več, pojavi pa se ime Anžeta Webra - Čebavsa, verjetno njegovega sina, ki je tistega leta naredil nov poslikan lesen strop za cerkev Device Marije na Guri nad Povirjem. Po tem domnevamo, da je bil Martin v tistem času že mrtev.

V **drugem urbarju** cerkve v Hotični, katerega naslov se v prevodu glasi *Urbar svetih mučencev Rufa in Pantaleona v Hotični leta Gospodovega 1734*,¹⁶ skorajda ni podatkov o tej cerkveni stavbi. V njem je omembe vreden samo podatek, da so leta 1753 zidarji opravili neko delo pri cerkvi in za to prejeli plačilo 108 lir, nekaj malega pa je pri njej postoril tudi kovač. Mogoče so v tistem času, tako kot v cerkvi pri Taboru, postavili nov kamnit oltar.¹⁷ Kot je videti na fotografijah iz leta 1981, je bil skromen majhen oltar stebrnega tipa z volutno atiko.

Potem cerkveni arhivi za dalj časa obmolknejo. Pomembnejši podatek najdemo le še v *Kroniki župnije Brezovica za leta 1877–1925*, v katero je župnik leta 1902 zapisal, da so cerkev zvišali in jo prekrili. Strošek 800 kron za ta dela so plačali tamkajšnji župljani sami.

Zunanjščina in notranjost zapuščene cerkve sv. Pantaleona leta 1981. Fotografiji, ki jih je posnel umetnostni zgodovinar Borut Uršič, hrani Območna enota ZVKDS v Novi Gorici.

¹⁴ Po podatkih župnika Janeza Kebeta v Starem trgu pri Ložu na Notranjskem se je do danes ohranilo hišno ime Čebavsovi v Dolenji vasi številka 2 in v Zelšah številka 11; v obeh hišah je bil priimek Weber.

¹⁵ Noben izmed naštetih poslikanih lesenih stropov se ni ohranil, ker so na Primorskem večino takih stropov, ki so bili v 17. stoletju običajni, pri barokizaciji cerkva v 18. stoletju ali kasneje nadomestili s tako imenovanimi zrcalnimi oboki.

¹⁶ Dejansko se začenja z letom 1739.

¹⁷ V cerkvi pri Taboru so postavili nov kamnit oltar leta 1758. Od nekdanjega oltarja v Hotični se je ohranilo le nekaj razbitin.

Cerkev je dotlej imela strmo streho, verjetno krito s *škrlami* sivega flišnega peščenjaka ali s škodlami, potem pa so zvišali njene obodne zidove in položno novo streho pokrili s korci ali *kopami*.

V drugi polovici 20. stoletja je bila ta cerkev na samotnem kraju zapuščena in prepuščena zobu časa. Streha se je vdrla, bila je brez oken in vrat in izropana, med drugim so iz nje odnesli tudi kropilnik.

Po zaslugi inženirja Miša Spasovića iz Hotične je bila cerkev v letih 1990 do 2009 temeljito obnovljena in ob *opasilu* 2. avgusta 2009 tudi blagoslovljena.

Zgodba ukradenega kropilnika, ki se je vrnil v Hotično

Zdaj, ko se je končno vrnil v Hotično ukradeni kropilnik, je priložnost, da podrobneje opišemo to dragoceno kamnoseško delo iz konca 17. stoletja in njegovo nenavadno usodo.

To je samostojen kropilnik, ki ima nogo v obliki trebušastega stebrička in školjkasto oblikovano skodelo za blagoslovljeno vodo. Štirioglata baza stebrička je okrašena z lilijastimi križi, njegov trup pa s štirimi stiliziranimi vejami ali listi. Vse okrasje je sklesano v ploskovitem reliefu. Kropilnik je verjetno delo kamnosekov Rojina iz Brezovice ali Felicijanov iz Rodika, od koder je najverjetneje tudi školjčni apnenec, iz katerega je sklesan. Da je to res kropilnik iz Hotične, priča fotografija, ki je bila posneta oktobra 1981 v napol porušeni cerkvi in jo hranijo na Območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Novi Gorici.

Pred leti, ko sem raziskoval stavbno zgodovino cerkva v teh krajih, sem od gospoda Zdenka Štruklja, takratnega župnika v Slivju, zvedel, da so konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja okradli cerkev sv. Jurija pri Taboru in da je bil okrog leta 1988 ukraden tudi kropilnik iz zapuščene cerkve sv. Pantaleona v Hotični.¹⁸ Povedal mi je tudi, kdo ga je ukradel. To mu je zaupal domačin iz Hotične, ki je pomagal odnesti kropilnik in druge vredne predmete iz cerkve. Dodal je še, da se kropilnik nahaja na domu storilca v Ljubljani, ki je med tem časom že umrl.

Vaščani v Hotični so menda po naročilu župnika tatvino prijavili policiji, a brez uspeha. Ko sem leta 2008 začel pisati knjigo o stavbni zgodovini cerkve sv. Jurija pri Taboru, sem dobil dodatno spodbudo, da zadevo raziščem in poskusim najti ukradene cerkvene predmete. Najprej sem se obrnil na storilčevega sina in dediča, ki je takrat služboval v tujini. V elektronskem pismu z dne 27. maja 2008 sem se mu predstavil kot raziskovalec kamnoseštva in stavbarstva na Primorskem in ga vprašal, ali ima še kaj starih kamnoseških izdelkov, ki jih je kot ljubitelj starin zbiral njegov pokojni oče, in ali bi si jih lahko ogledal. Čez dva dni mi je odgovoril, da mi ne more ustreči, ker da je njegov oče te predmete že pred leti razdal znancem ali prijateljem. Tej prozorni laži nisem nasedel, vendar sem nadaljnje poizvedovanje za nekaj časa odložil. Ko sem si dne 23. februarja 2009 končno šel ogledat njegovo hišo v Ljubljani, sem na vrtu odkril zatajeni kropilnik.

O tem odkritju sem takoj obvestil gospoda Štruklja in sedanjega župnika v Slivju gospoda Vida Premrla. Z njim sva sklenila, da je treba kropilnik vrniti v cerkev, iz katere je bil ukraden, vprašanje pa je bilo, kako izpeljati to zadevo zaradi visokega položaja storilčevega sina. Ali naj se župnik oziroma župnijski urad v Slivju obrne neposredno na sina, ki prikriva ukradeni kropilnik, ali na policijo?¹⁹

¹⁸ Podoben kropilnik je bil ukraden tudi iz zapuščene cerkve sv. Jurija pri Taboru, ki prav tako stoji na samem.

¹⁹ Kropilnik kot sestavni del opreme cerkve, ki je vpisana v register nepremične kulturne dediščine in uživa ustrezen varstveni režim v skladu s spomeniškovarstvenimi in drugimi predpisi, se šteje za stvar posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena, ki je neprecenljive vrednosti. Kdor odtuji tako stvar, stori veliko tatvino, za to pa je zagrožena visoka kazen. Prav tako je kaznivo tudi prikrivanje tatvine.

Zanemarjeni kropilnik leta 1981, fotodokumentacija Območne enote ZVKDS v Novi Gorici, in restavrirani in na novo blagoslovljeni kropilnik na dan opasila 4. avgusta 2013.

Po pridobitvi vseh potrebnih podatkov in po posvetovanju s pristojnimi službami, od škofijskega ordinariata in policijske uprave v Kopru do pravne službe na Ministrstvu za kulturo, sva se z župnikom odločila, da bo prijavo z vso pisno in fotografsko dokumentacijo poslal Inšpektoratu Republike Slovenije za kulturo in medije.

Inšpektorat za kulturo je pisno prijavo še nekoliko dopolnil in jo posredoval policiji. Preiskava, ki je potekala s sodelovanjem policijskih uprav v Kopru in Ljubljani, je bila temeljita in je trajala kar nekaj časa. Ko so kriminalisti iz Kopra preverili in zbrali dodatne informacije na terenu, so na podlagi odredbe Okrožnega sodišča v Kopru dne 30. marca 2010 opravili hišno preiskavo v Ljubljani in zasegli kropilnik, pridobljen s kaznivim dejanjem. Pri tem so prosili za tehnično in strokovno pomoč Restavratorski center Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Ljubljani, kjer so kropilnik tudi začasno shranili.

Koprski kriminalisti so napisali ovadbo zaradi kaznivega dejanja prikrivanja odtujene stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena in jo poslali Okrožnemu državnemu tožilstvu v Kopru. Tožilstvo je nato s sklepom z dne 14. julija 2010 ugotovilo, da je kazenska zadeva zastarala, zato je kazensko ovadbo zavrglo, dne 3. septembra istega leta pa je obvestilo Restavratorski center, da je sklep o odvzemu kropilnika pravnomočen in naj se kropilnik izroči župnijskemu uradu Slivje. Tako je bila zadeva uradno rešena.

Letos spomladi so restavratorji Restavratorskega centra kropilnik prostovoljno očistili in popravili njegovo počeno skodelo. Zdaj se je vrnil na svoje mesto, kjer naj še naprej služi svojemu namenu in cerkvi v ponos.

Besedilo in fotografije:
Božidar Premrl, Ljubljana,
email: bozidar.premrl@siol.net

Viri in literatura

- DURISSINI, Daniela, *Diario di un viaggiatore del 1600 in Istria e Carniola*, Monfalcone 1998, str. 106.
- KEMPERL, Metoda, Podružnična cerkev sv. Pantaleona nad Hotično, *Leksikon cerkva na Slovenskem. Dekanija Kraška*, 2, Ljubljana 2008, str. 248–250.
- PREMRL, Božidar, Stavbarska delavnica družine Rojina v Brezovici v Brkinih v 17. stoletju in na začetku 18. stoletja, v zborniku *Barok na Goriškem – Il barocco nel Goriziano*. Zbral in uredil Ferdinand Šerbelj, Nova Gorica 2006, str. 251–270.
- PREMRL, Božidar, *Župnijska cerkev sv. Štefana mučenca v Brezovici in njena stavbna zgodovina. Ob štiristoletnici njene prve znane obnove*, Brezovica 2010.
- PREMRL, Božidar, Cerkev sv. Jurija pri Taboru nad Bačem pri Materiji in njena zgodovina, v: *Cerkev sv. Jurija in Tabor med Brkini in Krasom*, Koper 2012.
- SCHAUBER, Vera, SCHINDLER, Michael, *Svetniki in godovni zavetniki za vsak dan v letu*, Ljubljana 1995, str. 385, 574, 600.
- ŽAJDELA, Ivo, Vstala iz ruševin. Obnovljena cerkev sv. Pantaleona nad Hotično, *Družina*, letnik 58, št. 33, 16. 8. 2009, str. 10.
- ŽUPNIJSKI ARHIV BREZOVICA / SLIVJE, *Urbar cerkve v Hotični 1634; Urbar cerkve v Hotični 1739; Kronika župnije Brezovica za leta 1877–1925*.

Obnovljeni križ na začetku Hotične